

Befolkningens Side, at dets Arbejde i meget høj Grad vil blive forringet.

Anlægges nu dette Grundsynspunkt for Udviklingen af vort Skolevæsen, som jeg her har gjort mig til Talsmand for, overfor det foreliggende Forslag om Skolens Styrelse og Tilsyn, da forekommer det mig, at der er visse Ting i Forslaget, der kunde tyde paa, at det i det mindste kan tjene som et brugeligt Forhandlingsgrundlag. Det er ganske vist mit Indtryk gennem Udtalelser fra flere forskellige Sider, at den højtærede Minister paa adskillige Punkter kommer til at gøre Indrømmelser, ogsaa væsentlige Indrømmelser, hvis hun vil have Forslaget fremmet, men jeg maa næsten ogsaa gaa ud fra, at den højtærede Minister er indstillet paa dette. Jeg vil i øvrigt gerne sige, at jeg er af den Opfattelse, at det vilde være rimeligt og ønskeligt, om den her foreliggende Sag inden alt for længe — jeg siger ikke absolut i denne Rigsdagssamling — kunde føres frem til en Løsning. Thi selv om man ikke tror paa, at Skolens Gerning og Betydning i og for vort Folk ændres saa overmaade meget, fordi Tilsynet laves om, saa er det dog saadan, at denne Sag nu har været drøftet gennem en lang Aarrække, ude paa utallige Møder, i lige saa utallige Artikler rundt omkring i Skoleskrifter og andre Tidsskrifter, gentagne Gange i Kommissioner og gentagne Gange her paa Rigsdagen, og ud fra alt dette mener jeg dog, at det nu maa siges, at alle i denne Sag interesserede og ikke mindst Skolen selv har et berettiget Krav paa, at der kommer en Løsning paa Sagen, som i det mindste for en Tid kan bringe Ro om dette Spørgsmaal. Jeg mener ganske vist ikke, at Skolen skal have Ro om sig i den Forstand, at der ikke maa tales om den og dens Gerning drøftes, men jeg mener, at Skolen maa have Ro i den Forstand, at den nogenlunde kan gaa ud fra, hvilken ydre Organisation og Ordning den er inde under, saadan at den ikke stadig skal vente at blive gjort til Genstand for Forandringer snart i den ene Retning og snart i den anden. Jeg har ogsaa lagt Mærke til, at der rundt omkring fra Skolens egen Verden og ogsaa fra store Dele af Befolkningen er udtalt Ønske om, at Rigsdagen nu vilde komme til Klarhed over, hvad den vil i denne Sag, og bringe en Løsning ud af det.

Ud over disse, om jeg saa maa sige, almindelige Bemærkninger om Forslaget vil jeg gerne fremsætte nogle Udtalelser om visse Enkeltheder i det. Jeg vil i saa

Henseende sige, at jeg i alt væsentligt kan slutte mig til mit Partis ærede Ordfører, men der er enkelte Ting — dels saadanne, som han ikke har omtalt, og dels Forhold, som jeg maaske staar nærmere end han — som jeg gerne vil understrege. Jeg slutter mig til de Udtalelser, der under Forhandlingen er faldet om, at der bør være en Skolekommission for hvert Skoledistrikt i en Kommune. Jeg beklager, at den højtærede Minister ikke synes at være venlig stemt heroverfor. Saa vidt jeg erindrer, henviste den højtærede Minister i Fjor til, at netop denne Ordning ikke havde vundet fuld Tilfredshed nede i Sønderjylland, hvor den jo er indført. Jeg maa tilstaa, at jeg har hørt den modsatte Opfattelse gjort gældende fra Folk dernede, som kender disse Forhold, jeg har endogsaa hørt denne Ordning i meget høj Grad lovprist af en af de sønderjydske Skolekonsulenter, og jeg kan ikke se rettere, end at det vilde være heldigt, om vi ogsaa fik denne Ordning indført her hos os, thi der er virkelig Landkommuner, der er saa store i Omfang, at hvis der kun bliver en Kommission i hver Kommune, kan det meget let gaa saadan, at visse Distrikter overhovedet ingen Medlemmer faar i Skolekommissionen; saadan kan et Valg meget let falde ud, og det vilde dog være uheldigt.

Jeg vil ogsaa henstille til den højtærede Ministers Overvejelse og til det Udvalgs Overvejelse, som bliver nedsat om denne Sag, om det ikke kunde være rigtigt — og, jeg vil tilføje, fuldkommen i den her foreliggende Lovgivnings Aand, i alt Fald vedrørende dette Afsnit indenfor Lovforslaget — at lade Skolekommissionerne vælges udelukkende af og blandt de skole-søgende Børns Forældre. Der findes jo en Bestemmelse om, at Kommunalbestyrelsen indenfor sin Midte vælger to Medlemmer til Skolekommissionen — en Bestemmelse, som jeg maa sige, at jeg ikke just er begejstret for, men den er maaske af praktiske Grunde nødvendig —, men netop ud fra denne Bestemmelse synes jeg, det ligger nær at slutte, at saa maa de kommunale Vælgere indenfor Kommunens Omraade virkelig føle deres Skoleinteresser varetaget af Kommunalbestyrelsen og af de to Medlemmer af denne, som skal tiltræde den ene Skolekommission, som man faar, eller samtlige Skolekommissioner, hvis man faar flere.

En anden Ting vedrørende Skolekommissionernes Sammensættelse, som jeg gerne vil henstille til nøjere Overvejelse, er